

Het Havik broedseizoen 2025

Bernheze en Oss, Herperduin en Maashorst-Noord

Painting Raptor, Mariana del Hoyo, Cusco Peru

Verslagen controle rondes roofvogelinventarisatie

Berry Setton
Heesch 2025
Roofvogelwerkgroep Oss-Uden

Terugblik Roofvogels 2025

Inleiding

Elk jaar weer even terugkijken wat wij op onze fietstochten door de Havikgebieden hebben waargenomen. Zoals bekend zijn er twee onderzoekgebieden die we bezoeken. Het roofvogelgebied Bernheze gelegen in een open landbouwgebied met er tussen de voor roofvogels belangrijke kleine bosjes. En het andere onderzoeksgebied Oss, Herperduin en Maashorst dat ligt in en aan de rand van de bosrijke natuurgebieden. Met dit schrijven wil ik terugblikken op de meest opvallende veranderingen in 2025. Er zijn tussendoor al enkele verslagen geweest dit is meer een samenvatting van deze verslagen. De roofvogelgebieden worden om de week vanaf het begin van maart bezocht. Samen met Paul Reijs mijn vaste fietsmaat, beleven we hier veel voldoening aan. Omdat we deze inventarisaties al meer dan twintig jaar op de zelfde manier doen is dit een vaste methode geworden.

Havik

Het gebruik van de stokcamera waarmee we in de hooggelegen nesten kunnen kijken is nog steeds een zeer nuttige aanvulling op ons onderzoek. In juni heb ik hierover uitgebreid verslag gedaan met veel foto's. Het plaatsen van een wildcamera bij een roofvogelnest doen we nu voor het tweede jaar. Vorig jaar in het Jonkerbos bij Loosbroek met de verrassende beelden. Dit jaar plaatsten we de wildcamera bij een Haviksnest gelegen in het natuurgebied Herperduin. Waarom deze keuze: dit Havikspaar mislukt al een aantal jaren om onduidelijke rede. Hoog waren onze verwachtingen om duidelijkheid te krijgen van de beelden. Onze speculaties vooraf waren het beschuldigen van de Raven of marterachtige. De camerabeelden geven duidelijkheid over het waarom van het mislukken: geen Raaf of marter, maar het vrouwtje legt geen eieren. Ze schuift met stukjes boomschors onder haar lijf en behandelt ze alsof het haar eieren zijn.

Afbeelding 1: camerabeeld ; geen eieren maar wel boomschors waarop gebroed wordt

Het mannetje vertoonde een natuurlijk gedrag – inclusief paargedrag – zoals bij een succesvol broedsel en bleef dit volhouden tot 21 juni. Ditzelfde natuurlijk broedgedrag, geen eieren maar wel natuurlijk broedgedrag, werd ook gezien in nestkasten bij Slechtvalken vanaf 2023 zo schrijft Peter van Geneijgen.

Verder was ons opgevallen dat er vanaf 2023 in beide onderzoeksgebieden op meerdere plaatsen floaters, 3 á 4 kj jarige Havikvrouwtje de territoriums opvulden. Wanneer een territoriumhouder sterft of verzwakt, wordt dit meestal zeer snel opgemerkt door floaters. Deze groep fungeert als een ecologische buffer. Zelfs als er veel volwassen vogels sterven (bijvoorbeeld door ziekte of ongelukken), blijft het aantal broedparen stabiel zolang er genoeg zijn. Vrijgekomen plekken worden vaak binnen enkele dagen, of soms zelfs uren, opgevuld. : floaters zijn om de lege plekken op te vullen. We gaan er vanuit dat het wegvallen van onze oude Havikvrouwtjes niet ten gevolgen is van verstoring maar door verzwakking door ziekte of sterfte. Wij vermoeden dan ook dat vogelgriep de oorzaak kan zijn van de slechte reproductie, slechte conditie en overleving. Zoals bekend zijn er ook al dodelijke gevallen beschreven in 2022 bij haviken door het H5N1 vogelgriep virus. Bij het zien van de camerabeelden vermoeden wij dat dit hier ook het geval zal zijn. Het niet kunnen leggen van eieren is een gevolg van de slechte conditie door ziekte.

Vogelgriep: In 2022 beschrijft Rob Bijlsma twee sterfgevallen bij Haviken.(Takkeling 2022 30(3)). Het vogelgriepvirus type H5N1 blijkt na onderzoek de oorzaak van de dood van deze vogels. Dat sterfte bij individuele vogels die vanwege het meer solitaire territoriale bestaan nu werd opgemerkt was nieuw. Het maakte duidelijk dat het niet alleen gaat om de massa-sterfte in kolonies of slaapplekken bij watervogels. Na aanleiding van onze waarnemingen, broeden op een leeg nest, heb ik een oproep geplaatst in de Takkeling 2025 jaargang 33 (3) dit in overleg met Rob Bijlsma en Peter van Geneijgen. Met de vraag of dit verschijnsel meer voorkomt op roofvogelnesten op andere plekken in Nederland.

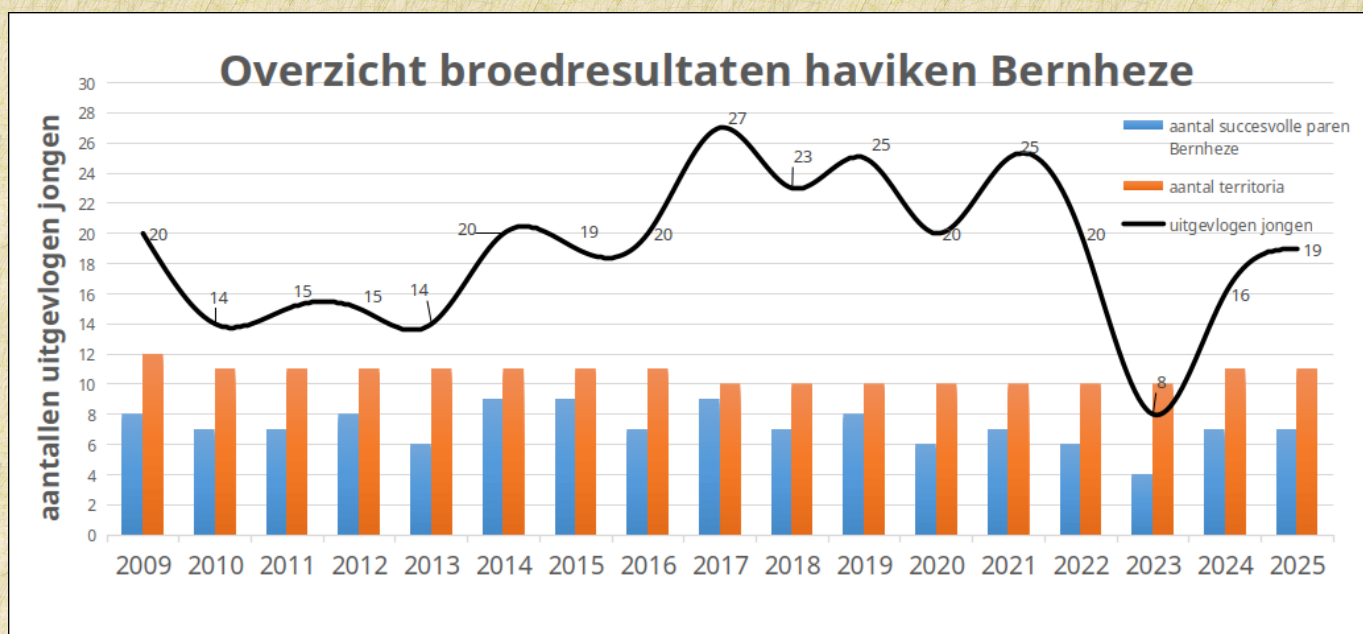

Afbeelding 2: Foto Theo van Orsouw

Gegevens onderzoeksgebied Bernheze

2025 broedresultaten haviken Bernheze

naam	nest locatie	legdatum +/- 2dg	aantal eieren	aantal jongen	uitgevlogen
Haviken					
h0	Loosbroek Wolvenbos	8-apr	3 stuks	3 stuks	3 stuks
h11	Heesch De Berkt	geen eileg	geen	geen	geen
h5	Heeswijk-Dinther Klotbeek	11-apr	3 stuks	2 stuks	2 stuks
h25	Heesch Hooge Vossel Hondensport/Paalgraven	11-apr	3 stuks ?	geen	gestopt in ei fase
h15	Heeswijk verlengde Rukven Heeswijkse bossen	8-apr	3 stuks	3 stuks	3 stuks
h20	Loosbroek Rauwe Heide	12-apr	3 stuks	2 stuks	2 stuks
h13	Heeswijk-Dinther Wildhorst	8-apr	3 stuks	3 stuks	3 stuks
h21	Heesch Hooge Vossel Golfbaan	mislukt in ei fase	geen	geen	geen
h12	Loosbroek Jonkerbos	9-apr	3 stuks	3 stuks	3 stuks
h08	Loosbroek Brabant water	10-apr	3 stuks	3 stuks	3 stuks
h3	Nistelrode zweefvliegveld	mislukt in ei fase	?	geen	geen

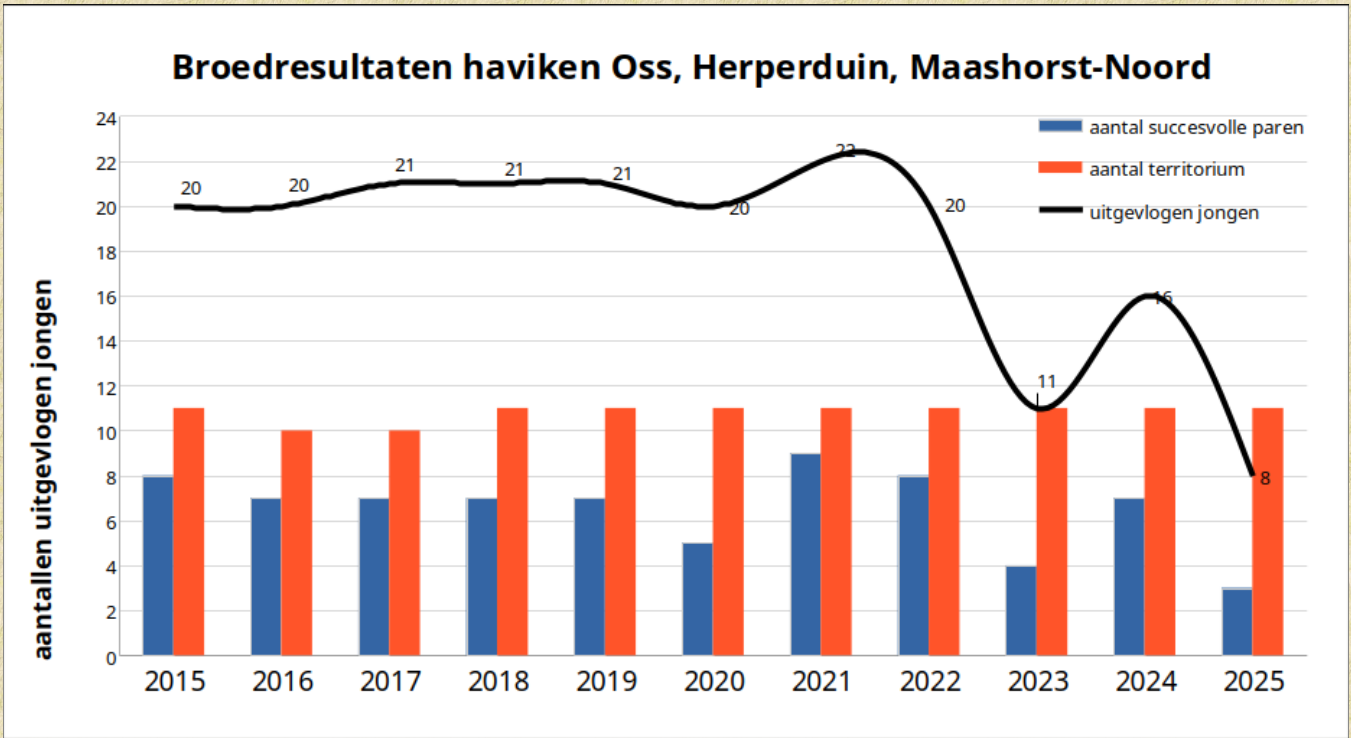
Wat je uit de grafiek hierboven kunt afleiden is dat de Haviken in het onderzoeksgebied Bernheze vrij constant zijn. Alleen het slechte jaar 2023 met slechts 8 uitvliegende jongen valt op.

Gegevens onderzoeksgebied Oss, Herperduin en Maashorst-N

Wat was het schrikken dat de Haviken het in Oss, Herperduin en Maashorst-N het zo slecht deden dit jaar in vergelijking met Bernheze. De afwezigheid van Haviken bij de nesten in de voorheen succesvolle territoria was opvallend, geen roep, geen plukrest of ruiveren. Met alle gevolgen voor de reproductie.

2025 broedresultaten haviken Oss, Herperduin en Maashorst-Noord

naam	nest locatie	legdatum +/- 2dg	aantal eieren	aantal jongen	uitgevlogen
Haviken					
HH10	de Stelt Oss	4-apr	3 stuks	3 stuks	2 stuks
HH14	Geffense bosjes Oss	geen broedpoging	geen	geen	geen
HH01	het Putje Oss	geen broedpoging	geen	geen	geen
HH13	Fietsbrug Rijsvennen Herperduin	30-mrt	3 stuks	2 stuks	2 stuks
HH02	Koepelweg Herperduin	geen broedpoging	geen	geen	geen
HH05	Rijsvennen Hondensport Herperduin	geen broedpoging	geen	geen	geen
HH04	Snippenjacht Herperduin	2-apr	4 stuks	4 stuks	4 stuks
HH11	Ganzenven Herperduin	geen broedpoging	geen	geen	geen
HH15	Pan&Zo Herperduin	geen ei leg !	geen	geen	geen
HH09	Maashorst Noordoosten	geen broedpoging	geen	geen	geen
HH08	Munsche Heide Z-O Maashorst-N	geen broedpoging	geen	geen	geen

Als we naar de grafiek van onderzoeksgebied Oss, Herperduin en Maashorst-N kijken. Valt op dat vanaf 2023 een dip te zien is in het aantal uitgevlogen jongen. Met in 2025 een uitzonderlijk slecht broedresultaat.

Conclusie

Dit voorgaande laat zien dat het vogelgriepvirus ook in onze onderzoeksgebieden is terug te lezen in de reproductie, conditie en overleving. Vanaf 2023 is het aantal uitvliegende jongen opvallend teruggelopen zeker in het onderzoekgebied Oss, Herperduin en Maashorst-N. De opvolging in meerdere havikterritoriums door de 3 á 4 jarige floaters is opvallend en ondersteunt ons vermoeden dat er iets mis is. Uiteindelijk heeft deze grootte afname van het aantal floaters invloed op de ecologische buffer en zo ook op de totale havikpopulatie.

Sperwer

Het gaat al jaren slecht met de sperwer in Nederland. Ook in onze gebieden is dit de laatste jaren zichtbaar zie de broedresultaten in de tabel.

2025 broedresultaten Sperwer Bernheze

naam	nest locatie	legdatum +/- 2dg	aantal eieren	aantal jongen	uitgevlogen
sperwer					
s50	Heesch Holtkampstraat De Berkt	geen broedpoging	geen	geen	geen
s6	Dinther Vullingsweg Heische hoeve	1-mei	5 stuks	3 stuks	3 stuks
s10	Heesch Paalgraven	geen broedpoging	geen	geen	geen
s16	Heeswijk Kameren	geen broedpoging	geen	geen	geen

2025 broedresultaten Sperwer Oss Herperduin

naam	nest locatie	legdatum +/- 2dg	aantal eieren	aantal jongen	uitgevlogen
sperwer					
SS11	Oss Vier winden Mortuarium	30-apr	4 stuks	4 stuks	1 stuks
SS18	Oss Wilpertlaan	30-apr	3 stuks	3 stuks	1 stuks
SS1	Oss Zevenbergse weg Herperduin	30-apr	5 stuks	5 stuks	4 stuks

Afbeelding 3: Sperwer foto van Theo van Orsouw

Buizerd

De talrijkste roofvogelsoort in onze gebieden. Wij nemen de nesten van de Buizerds die wij op onze Haviktochten tegenkomen mee. Maar de Havik is onze doelsoort daar zijn we voor op pad. Wij hebben de indruk dat 2025 een goed jaar was voor de Buizerd maar deze conclusie is van een beperkt aantal. De onderstaande nesten in de tabel waren succesvol.

2025 broedresultaten Buizerd Bernheze

naam	nest locatie	legdatum +/- 2dg	aantal eieren	aantal jongen	uitgevlogen
Buizerd					
b31	Heesch Hooge Vorssel	4-apr	2 stuks	2 stuks	2 stuks
b50	Heesch Meerstraat	10-apr	3 stuks	3 stuks	3 stuks
b08	Loosbroek Terrein Brabantwater	10-apr	2 stuks	1 stuks	1 stuks
b55	Heeswijk Heeswijkse bossen	4-apr	2 stuks	1 stuks	1 stuks

2025 broedresultaten Buizerd Oss, Herperduin

naam	nest locatie	legdatum +/- 2dg	aantal eieren	aantal jongen	uitgevlogen
buizerd					
BB16	Oss Wilpertlaan	21-mrt	2 stuks	2 stuks	2 stuks
BB01	Oss, Rijsvennen Herperduin	24-apr	2 stuks	1 stuks	1 stuks

Afbeelding 4: foto van Buizerd op Herperduin door Alexander van Buil

Torenvalk

Het gaat slecht met de Torenvalk. Industrialisatie van de landbouw heeft geleid tot een tekort aan voedsel (muizen) en geschikte jachtgebieden. De aantallen zijn sinds 1990 opnieuw sterk gedaald. De vogel staat daarom op de Rode Lijst en in 2025 uitgeroepen tot het Jaar van de Torenvalk dit om extra aandacht te vragen voor bescherming. In onze omgeving dit jaar bijzonder zichtbaar. In de bij ons bekende nestkasten geen enkel succesvol broedsels. Wij vragen de werkgroep weidevogels van Bernheze om de bij hun bekende broedsels van de Torenvalk aan ons te willen doorgeven.

2025 broedresultaten Torenvalk Bernheze

naam	nest locatie	legdatum +/- 2dg	aantal eieren	aantal jongen	uitgevlogen
Torenvalk					
t100	Heesch De Wijst Heuvelstraat	geen broedpoging	geen	geen	geen
t8	Loosbroek Dorpstraat 22 van Krieken	geen broedpoging	geen	geen	geen
t20	Heesch De Wijst Wijststraat fam. Van Hoek	geen broedpoging	geen	geen	geen
t21	Heesch De Berkt Ruitersweg-W Maartje	geen broedpoging	geen	geen	geen
t23	Loosbroek De Bleeken	geen broedpoging	geen	geen	geen
t11	Heesch Meerstraat Eric van Dijk	geen broedpoging	geen	geen	geen

Raaf

De Raven werden in 2020 opgemerkt in onze onderzoekgebieden en waren succesvol vanaf 2021.

Herperduin:

Dit jaar was besloten de jonge Raven in Herperduin niet te ringen. Wel werden alle bewegingen gemeld via de Raven appgroep. Er zijn dit jaar drie jongen uitgevlogen. Deze zijn nog lange tijd in het nestbos gezien. We kregen nog een leuke terugmelding van J73 die op 30 juni 2021 was geringd in Herperduin en nu werd afgelezen in Noord Limburg in Raayerbos bij Baarlo. En nu partner is van een succesvol Ravenpaar ter plaatse.

Afbeelding 5: Het Ravenpaar in de lucht . Herperduin Foto: van Wouter van den Dungen

Heeswijkse bossen:

De Raven in Heeswijkse bossen waren niet overgegaan tot broeden. Wel aanwezig en gezien tot begin april. Atypisch gedrag zo omschrijft Steven Geurts tijdens zijn bezoek 6 april aan het territorium. Het koppel vloog zwijgend aan de buitenkant langs het bos. Geen enkele keer horen roepen. Bij het bekijken van het vermoedelijk nest, op 13 april met de stokcamera, geen eieren. Ze zijn ook niet meer waargenomen tijdens het broedseizoen.

Afbeelding 6: Heeswijkse Raaf opname 2024: foto : Steven Geurts

Hooghei Berlicum:

Er was wel in de buurt een nieuw Ravenbroedpaar dit jaar succesvol. Er zijn drie jongen geringd. Het nest op 26 m hoogte in een douglasspar is niet ver van Heeswijk en is gelegen bij de Hooghei in Berlicum. Paul en ik schatten in dat dit toch een nieuw koppel is. Maar zeker is dit niet. Wordt vervolgd.

Afbeelding 7: Deze foto maakte ik op 14 augustus in het foerageergebied van de Raven in de Heeswijkse bossen. Toen ik deze foto maakte waren de Raven ook aanwezig, ze worden hier veel gezien. Niet alle biggetjes overleven het bij dit Berkshire varken, zo weet ik van de eigenaar. Ik weet niet of hij ze ook laat liggen voor de Raven.

Extra

Op verzoek van de plaatselijke dierenambulance hebben we een presentatie gegeven betreffende de meest voorkomende roofvogelsoorten. Het was een zeer nuttige ontmoeting met deze hulpverleners.

Dankwoord:

Marcel Boerenkamp en John Vereijken, Boswachter Wouter van den Dungen, Rob Bijlsma, Peter van Geneijgen, Arno van Eggelen, Hans de Vosburchart, Linda Cuppen, Anja van Roosmalen, Eric van Dijk, Theo Brienens, Edward Sliwinski, Roofvogel werkgroep Uden, William van der Velden, Jan van den Tillaart, Rentmeester Rob Krabbe Heeswijkse bossen, Aafke Steenhuis, Martijn Griek Bosgroep Zuid, Steven Geurts, Peter van de Braak.

Fotografen: Theo van Orsouw, Wouter van den Dungen, Steven Geurts en Alexander van Buil.

Marieke Berkvens voor het doorlezen en het geven van verbeter suggesties.

En natuurlijk Paul Reijs mijn vaste fietsmaat. Dank jullie allen voor je bijdrage in dit roofvogelonderzoekswerk.

Het verslag wordt toegezonden naar alle leden van Roofvogelwerkgroep Uden. Tevens wordt het opgeslagen op de website van Vogelwacht Uden en IVN Bernheze.

Samengesteld:

16 december, Camping Bahia te Santa Pola, Spanje

¡Adiós!,
Berry

Havik *Accipiter gentilis* broedend op leeg nest

Berry Setton

Sinds 2000 worden de roofvogels in het gebied rond Herperduin en de Maashorst geïnventariseerd. In het vroege voorjaar gaan wij op zoek naar opgebouwde nesten. Later in het seizoen worden bezette nesten vastgesteld aan de hand van donsveren en gedrag. De vondst van handpennen in de omgeving van het nest geeft aan dat de eileg is begonnen. Een recente ontwikkeling bij roofvogelonderzoek is het gebruik van wildcamera's. Deze worden in ons onderzoek sinds 2024 bij het nest geplaatst. Het hier beschreven havikkoppel bewoonde een gebied ten zuiden van 's Hertogenbosch. Tijdens een cameraonderzoek bij een haviknest werd gezien dat er geen eieren aanwezig waren, terwijl het vrouwtje vast op het nest bleef zitten.

Onderzoek

In een havikterritorium in Herperduin bracht in 2019 een koppel 3 jongen voort, evenals in 2020. In 2021 waren de omstandigheden anders; in de eifase hing het nest scheef in de boom en lagen enkele eierschalen onder de nestboom. Het was duidelijk dat er voortijdig een einde was gekomen aan het broedgeval. De recente vestiging van een ravenpaar in de omgeving heeft mogelijk invloed gehad op de Haviken hier, want sindsdien is er geen succesvol nest meer vastgesteld (paar wel aanwezig in 2022-2024). Naar aanleiding van de mislukkingen in de voorgaande jaren werd begin april 2025 besloten om gebruik te maken van een camera bij het nest.

Dankzij de camerabeelden konden wij vaststellen dat er in 2025 geen eieren in het nest aanwezig waren en dat het vrouwtje tot half mei in broedhouding op het nest bleef zitten. Zo lang het vrouwtje op het lege nest zat, bracht het mannetje voedsel en verse takken aan (Foto 1). Na 21 mei verscheen ze slechts nog af en toe op het nest. Ook was op de camerabeelden te zien dat het mannetje met zijn kop diep in het lege nest zat te wroeten. Het mannetje vertoonde in feite een natuurlijk gedrag – inclusief paargedrag – zoals bij een succesvol broedsel en bleef dit volhouden tot 21 juni. Na de datum kwam hij niet meer op het nest.

Discussie

In het gebied rond Herperduin en de Maashorst werd vastgesteld dat er vanaf 2021 minder havikjongen uitvlogen. Op meerdere plaatsen vestigden zich jonge vrouwtjes. In hetzelfde jaar mislukten 10 van de 20 bezette haviknesten in de eifase.

Het broeden op een leeg nest is vooral bekend van Koolmezen, een soort die uitentreuren is onderzocht door honderden onderzoekers in tientallen landen (Winkel

& Hudde 1990, Zang 2009). Ook bij andere holenbroeders komt het geregeld voor. Bij roofvogels is het veel schaarser. Owen (1921) noemt – soms langdurig – broeden op het nest voorafgaande aan de eileg, onder andere voor Sperwer, Torenvalk en Slechtvalk, maar dit is wat anders dan broeden op een leeg nest zoals hier is bedoeld. Zowel Winkel & Hudde (1990) als Zang (2009) benadrukken dat het verschijnsel bij mezen zich sterker voordeed in recenter jaren, en beide publicaties speculeren over stress die uit milieuproblemen is voortgekomen ('zure regen') zonder de vinger op de zere plek te kunnen leggen. In ZW-Finland – waar het aandeel lege nesten ook toenam in de tijd – werd echter een duidelijk verband gevonden tussen broeden op een leeg nest bij Koolmees en Bonte Vliegenvanger en industriegebieden met verontreiniging van zwaveloxide en zware metalen (Eeva *et al.* 2000). Zij vonden zware metalen op veren en in organen van de onderzochte soorten, in combinatie met aantasting van de reproductieve organen.

Foto 1. Camerabeeld van het haviksnest in Herperduin op 23 april 2025, om 09:38. Adulte man en dito vrouw aanwezig, maar geen eieren in nestkom. *Adult male and ditto female on empty nest in Herperduin on 23 April 2025.*

Het laat zich raden dat het verschijnsel bij roofvogels zich moeilijker laat vaststellen dan bij zangvogels broedend in nestkasten. Maar bij Slechtvalken, in Nederland ook voornamelijk broedend in nestkasten en soms voorzien van een camera, zijn duidelijke aanwijzingen voorhanden dat er ook iets aan de hand is. Bij nestcontroles in 63 territoria van Slechtvalken in Zuid-Holland, Noord-Brabant en Gelderland en een aantal plaatsen daaromheen kwamen Peter van Geneijgen en Martin Mollet vanaf 2023 voor het eerst gevestigde paren tegen zonder eileg. Dit terwijl er copulaties hadden plaatsgevonden en vrouwtjes bij nestkasten zaten alsof eileg aanstaande was. In de meeste gevallen gingen de paren wel tot broeden over maar liep de broedpoging op niets uit. In 4 territoria vond zeker geen eileg plaats, namelijk:

1. De Mortel. Geen eileg in de jaren 2023 tot en met 2025. Op camerabeelden was te zien dat het vrouwtje in maart 2023 verschijnselen van vogelgriep vertoonde maar desondanks in leven bleef. Ze vertoonde geen broedgedrag.
2. Maastricht. Geen eileg in de jaren 2023 tot en met 2025. Vrouw langdurig broedend op het nest.
3. Rijswijk. Geen eileg in de jaren 2023 tot en met 2025. Op camerabeelden is een langdurig broedende vrouw op het nest te zien.
4. Duiven. In 2025 voor het eerst geen eileg na komst van nieuw vrouwtje. Op camerabeelden is ze broedend te zien. Ze heeft wat grotere kiezelstenen in de nestkom gerold en behandelt die als eieren. Het mannetje lost het broeden regelmatig af. Toen de kiezels werden weggehaald hield het broeden op.

Deze gevallen vielen samen met een nieuwe uitbraak van vogelgriep, die tot toegevoegde sterfte en reproductieproblemen onder Slechtvalken leidde (Caliendo *et al.* 2024, Bijlsma 2025). Ook Haviken behoorden tot de roofvogels die behoorlijk onder vogelgriep hadden te lijden (zie o.a. Bijlsma *et al.* 2022), met een toenemend aantal territoria waarin geen eileg meer plaatsvindt (Bijlsma 2024: 22). Misschien moet het beschreven geval in Herperduin in deze categorie worden geplaatst (zie ook Bijlsma 2025a, voor zorgwekkende ontwikkelingen bij de Boomvalk). Dat komt dan bovenop andere stressfactoren die de laatste decennia nadelig hebben uitgewerkt op reproductie, populatieniveau, conditie en overleving: voedselschaarste en vergiftigde leefomgeving (denk aan tembotrione; Leendertse *et al.* 2023). In dat opzicht is het wegwijnen van de havikpopulatie geen verrassing meer.

Oproep

Een havikvrouwtje dat meerdere weken op een leeg nest zit te broeden was een opmerkelijke vaststelling in ons onderzoek in 2025. De vraag is nu: komt dit in andere havikterritoria ook voor? En wat is de situatie bij andere roofvogelsoorten (zie Slechtvalk hierboven). We horen het graag bij de Werkgroep Roofvogels Nederland.

Summary

Setton B. 2025. Prolonged incubation on an empty nest in Goshawk *Accipiter gentilis*. De Takkeling 33:

In Herperduin in the southern Netherlands breeding Goshawks have been monitored since 2000. The nesting site in this paper was successful till 2019 and 2020, when in 3 chicks fledged in both years. In 2021 the nest was found abandoned and delapidated, concurrent with the settlement of a Raven pair. In the following years the Goshawks in this territory refrained from breeding, but in 2025 the adult female was trapped by a camera employed at the nest whilst incubating an empty nest cup from 27 April through 19 May, and occasionally visited the nest afterwards. The adult male continued delivering food and twigs to the nest till 21 June.

Incubation on an empty nest has increased in frequency in Dutch Peregrines since 2023, with at least four such pairs in 2023-2025, often involving prolonged incubation and coinciding with the advent of avian influenza. The frequency of this

phenomenon in Goshawks is unknown, although an increase of 'empty' territories has become evident in The Netherlands in recent years, in parallel with a strong decline in numbers of pairs (Bijlsma 2024: 22).

Literatuur

- Bijlsma R.G. 1997. Ecologische atlas van de Nederlandse roofvogels. Schuyt & Co., Haarlem.
- Bijlsma R.G. 1997. Handleiding veldonderzoek Roofvogels KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Bijlsma R.G., Quist M. & Hooijmans W.-J. 2022, Vogelgriep type H5N1 zorgt voor sterfte onder Nederlandse Haviken *Accipiter gentilis*. De Takkeling 30: 223-233.
- Bijlsma R.G. 2024. Trends, broedresultaten en voedsel van roofvogels in Nederland. De Takkeling 32: 22-26, 38-41.
- Bijlsma R.G. 2025. Trends, broedresultaten en voedsel van roofvogels in Nederland. De Takkeling 33: 5-52.
- Bijlsma R.G. 2025a. Afname, veranderingen van habitat en stiller gedrag van Boomvalken *Falco subbuteo* bij toenemend predatierisico in Nederlandse broedgebieden in 1972-2023. De Takkeling 33: 152-175
- Buij R., Laar M., Müskens G., & Moonen S. 2022. Ruimtegebruik en demografie van Haviken *Accipiter gentilis* op de Sallandse Heuvelrug met oog op predatierisico's voor korhoenders Rapport 3157, WUR, Wageningen (bespreking in De Takkeling 31: 186-189).
- Caliendo V. *et al.* 2024. Highly pathogenic avian influenza contributes to the population decline of the Peregrine Falcon *Falco peregrinus* in the Netherlands. Viruses 17, 24.
- Eeva T., Ojanen M., Räsänen D. & Lehikoinen E. 2000. Empty nests in the great tit (*Parus major*) and the pied flycatcher (*Ficedula hypoleuca*) in a polluted area. Environmental Pollution 109: 303-309.
- Leendertse P.C., Tinhout B. & van den Burg A. 2023. Herbiciden en veerverlies bij roofvogels. Pilotonderzoek. CLM-publicatie 1179, CLM Onderzoek en Advies, Culemborg.
- Owen J. H. 1921. Brooding prior to laying. British Birds 14: 159.
- Sevink H. 2024. Omdenken voor roofvogelaars. De Takkeling 32: 99-100.
- Winkel W. & Hudde H. 1990. Zum vermehrten Auftreten von "Brüten auf leerem Nest": Befunde an Meisen (Parida) und anderen Höhlenbrütern aus verschiedenen Untersuchungsräumen Norddeutschlands. Vogelwarte 35: 341-350.
- Zang H. 2009. Ein unverstandenes Phänomen verabschiedet sich: "Regelmäßiges Brüten auf leeren Nest". Osnabrücker Naturwissenschaftliche Mitteilungen 35: 295-300.

Adres: fam.setton@gmail.com

Donsjes op de nesten

2 juni 2025 Stok camera Bernheze

Ruiveren mannetjes

Het is altijd weer spannend wat de inhoud is van de haviksnesten. Maanden vanaf de grond de nesten bekeken maar nu met de camera wordt het echt duidelijk. Er zijn zeven succesvolle nest eerder geïnventariseerd in Bernheze dus waar de poepjes onder de nesten liggen. Ik haal Paul en Arno op om de route met de auto te maken. We beginnen met het onderzoeksgebied in Bernheze, dus Heesch, Nistelrode, Loosbroek, Dinther en Heeswijk.

Het eerste haviksnest in Nistelrode Rauwe heide drie prachtige jongen van ongeveer 10dg oud. Bij het zweefvliegveld één jong van ongeveer 10dg oud op het haviksnest. We vinden ruiveren van de mannetjes in deze tijd. Zij krijgen nu de tijd om hun verenpak te vernieuwen, nu het vrouwtje mee op jacht gaat.

Rauwe Heide 10dg oud

Jonkerbos 10dg oud

Dan Jonkerbos in Loosbroek een nieuw nest het havik vrouwtje luid kekkerend en overvliegend maar we zijn er maar kort, doe maar rustig. Ook hier drie jongen van ongeveer 10dg oud mooi in beeld. Dit nieuwe nest pas vorige week ontdekt.

Weer een stukje autorijden naar Heeswijk-Dinther om bij Klotbeek te komen. Op het nest één groter jong van 15dg in beeld, OO nee het zijn er twee. Kiekeboe.

De havik van de Wildhorst verwachten we toch wel een mooi aantal omdat we er altijd zoveel prooiersten vinden. Ook hier drie jongen van ongeveer 10dg oud met volle krop. Helaas geen beelden vastgelegd door technische rede, SD-kaartje defect. Maar ter plaatse op het beeldschermje wel goed zichtbaar.

Verlengde Rukven 3 stuks 18dg oud

Klotbeek 2 jongen 18 dg oud

Dan naar Heeswijk verlengde Rukven hier eten we ons lunchpakket daarna een heel stuk wandelen. Ook hier weer succes drie jong van ongeveer 10dg oud op het nest aanwezig.

De laatste van het onderzoek gebied Bernheze havik in het Wolvenbos. De drie jongen van 20 dg zijn de oudste die we zien vandaag zien.

Jongen Wolvenbos 20dg

Op aanwijzing van Paul, hij hoorde bedelroep van jongen bij het waterwingebied. Ik ga op zoek en gevonden. Een prachtig nieuwnest in een berk. Ik krijg minimaal 2 jongen 15dg oud in de verrekijker. Deze dus op de valreep voor dit verslag. Hier zie ik jonge dassen foerageren tussen de varens in het nestbos. Geen slecht havik jaar 2025 in Bernheze van de 11 havik territoria 8 succesvol. Het ging mis bij de golfbaan in Nistelrode op twee plaatsen en de havik van de Berkt. Deze is al jaren een probleem en ook nu weer mislukt.

Haviken Oss, Herperduin en Maashorst-Noord

Dan terugrijden naar het onderzoeksgebied in Oss, Herperduin en Maashorst-noord. In Oss op de Stelt bij t'Zicht. 3 haviksjongen van 15dg op de nestrand in de zon. We zien ze vanaf de grond op de rand en in het nest zitten. Om verstoring (afspringen) te voorkomen geen camera beeld kortbij het nest.

Weer een stuk rijden naar Herperduin waar we blij worden van vier jongen op het nest bij de Snippenjacht.

De vierling 10dg oud in Herperduin bij de Snippenjacht

In dit onderzoeksgebied zijn de broedresultaten zeer slecht. Van de 10 territoriums maar 2 succesvolle broedsels. Wij zijn voorzichtig met mogelijke conclusies te trekken. Bij de havik bij Pan&Zo Herperduin is een wildcamera geplaatst half april. Dit omdat deze havik al drie jaar mislukte en we predatie verwachtte, raaf/steenmarter(?). Op de beelden wordt duidelijk dat dit hier niet het geval is. Het vrouwtje zit te broeden op een leeg nest. Zit dik te kijken met losse opgezette veren. Slechte conditie? Overnacht op het nest. Ze ruit enkele handpennen. Mannetje blijft prooi en nest materiaal aanvoeren. Dit beeld blijft zo dat eind mei. We moeten verder nog de beelden verder analyseren. En zullen van onze bevindingen een stukje schrijven met vragen die we dan in de Takkeling plaatsen. Wie weet komt dit meer voor in Nederland.

Hopelijk vinden we nog een succesvolle havik in dit gebied bij de nacontrole. Houd je horen en ogen open!

Nu eerst op vakantie.

Groet,

Berry

Powerpoint presentatie Dierenambulance Oss e.o.

1 Roofvogels Oss en omgeving

2 Inventarisatie samen met Paul op pad

3 Niet alleen oog voor roofvogels

4 Gebiedskaart roofvogelonderzoek

Vanaf 2015 Oss, Herperduin en Maashorst-Noord

Vanaf 2000 Onderzoekgebied Bernheze

Onderzoekgebied Roofvogelwerkgroep Uden

Uitwerking samenwerking maart 2022

5 De Meest voorkomende

Havik

Buizerd

Sperwer

6

Slechtvalk

Boomvalk

Torenvalk

7 doelsoort

Buizerd en Sperwer zijn de twee doelsoorten

- Regelmatig vogelsoort. Vrijwel overal te vinden
- De buizerd is de 1-2 keer zoveel van Herperduin als de sperwer
- Grote verschillen tussen de twee soorten. Het is niet mogelijk om de twee soorten te onderscheiden op basis van de afmetingen. Het is niet mogelijk om de twee soorten te onderscheiden op basis van de afmetingen.
- Is er voldoende voedsel?

Wat wordt de invloed van de voeding van de twee soorten?

8 Havik

Groot verschil tussen vrouwtje en mannetje

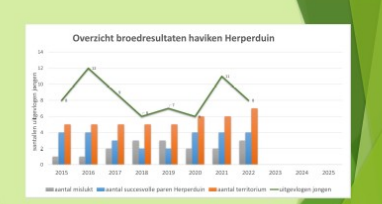
Vrouw 1-54cm Man 1-54cm s-93-120cm

9 Herperduin

10 Overzicht broedresultaten haviken Herperduin

11 Buizerd

Kleur verschillen van bruin naar bijna witte

1-54cm s-110-130cm

12 Sperwer

De zelfde familie als havik maar dan kleiner

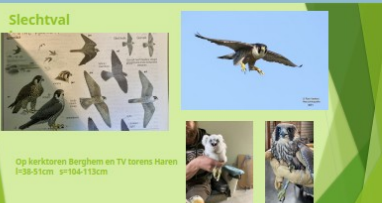
Vrouw 1-41cm man 1-34cm s-80-95cm

13 Slechtvalk

Op kerktoren Berghem en TV torens Haren

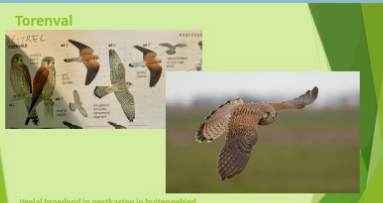
1-55-51cm s-104-113cm

14 Torenvalk

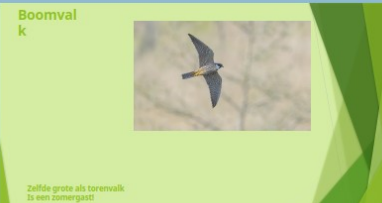
Veelal broedend in nestkasten in buitengebied

1-31-37cm s-48-78cm

15 Boomvalk

Zelfde grote als torenvalk is een zomergast!

16 Prooi onderzoek

17 Gevonden prooiën

- 44,9% duif (postduif, houtduif, holeduif, turkse tortel)
- 19,8% kraaiachtige (gaai, ekster, kauw, zwarte kraai)
- 5,9% lijsters (zanglijster, merel)
- 4,9% spechten (grote bonte specht, groene specht)
- 4,1% spreuwen
- rest% sperwer, buizerd, wilde eend, kerkuil, steenuil, konijn, eekhoorn

18 Ruiveren zoeken

Duidelijk te zien het donkerder worden van de deurenbanden maar ook het verdwijnen van de lichte vlekken in de vingers van de handpennen

19

Nest Monitoring Mast

Mobiel technologie

Arno van Eggelen, horsten filmen op meer dan 20 meter

20

Lunchen tijdens drukke dagen in mei en juni

21

Beelden van de mast camera

22

Vanaf 2021 Raven en Haviken in Herperduin

Slimme vogel die Raaf

23

Raven ringen Herperduin

Hans Die Vos Burchart van Ravenwerkgroep Nederland 28 april 2022

De Wolvevogel op de Voluwe

Met de GFT-gescheiden vullen plasticen met Arno van Eggelen in de Voluwe. Het is een belangrijk moment voor de ravenwerkgroep. De raven worden voorzien van een ring die hun identiteit vaststelt. Dit is een belangrijk onderdeel van het onderzoek naar de ravenpopulatie in de Voluwe.

De Rook

Herperduin (2021) met een GFT-gescheiden vullen plasticen met Arno van Eggelen in de Voluwe. Het is een belangrijk moment voor de ravenwerkgroep. De raven worden voorzien van een ring die hun identiteit vaststelt. Dit is een belangrijk onderdeel van het onderzoek naar de ravenpopulatie in de Voluwe.

24

Vol aandacht bij het ringen

De Rook Raaf

25

Ringen van Sperwers

In kader van een langlopend project

Terug op het nest

Op de weegschaal

26

Gegevens delen

- Gemeenten
- Gebiedsbeheerders informeren over aanwezigheid en broedterritoria van vogels. Verslagen van de controle rondes. Bewustwording belangrijk.
- Sovon Vogelonderzoek Nederland, nestkaarten project.
- Werkgroep Roofvogels Nederland, Rob Bijlma

Wij hopen dit mooie onderzoekswerk nog lang te kunnen doen.

27

Rook in Herperduin

✓ Oproep om rustgebieden te creëren in Herperduin en deze af te sluiten tijdens broedseizoen.

28

Gegevens contacten

- ✓ Informatie slechtvalken
- ✓ Peter van Geneijgen +31 654295975
- ✓ Karel Lin +31 613423205 woont in Berghem
- ✓ Arno van Eggelen +31 640614816 woont in Berghem
- ✓ Informatie algemeen vogelopvang Wim van Lith +31 647089938
- ✓ Stichting Vogelopvang Someren / Lierop +31 629799316

29

Zijn er nog vragen?

Bezoekschema

Roofvogel inventarisatie Bernheze 2025

	nest locatie	aanwezig	kwaliteit nest	soortboom	plukrest	ruiveer	bijzonderheden
Haviken							
28-2-2024	h12/Jonkerbos Loosbroek	vrouwje gezien	goed	grove den	houtduif	geen	buizerd actief
25-3-2024	h12/Jonkerbos Loosbroek	gehoord	goed	grove den	geen	prooirest van vos	drie reeen
11-3-2025	h12/Jonkerbos Loosbroek	paringsroep	goed	grove den	geen	geen	niet in nestbos gelopen
31-3-2025	h12/Jonkerbos Loosbroek	gehoord	goed	grove den	houtduif	geen	nog uitwerken beelden
16-4-2025	h12/Jonkerbos Loosbroek	gehoord	goed	grove den	sperwer *	2xruiveer HP	* zw.kraai,duif,rat en ree gezien
28-4-2025	h12/Jonkerbos Loosbroek	stil	goed	grove den	geen	geen	grasmus,spotvogel,huiszwaluw
30-4-2025	h12/Jonkerbos Loosbroek	stil	goed	grove den	duif	geen	dons aan de nestrاند
2-5-2025	h12/Jonkerbos Loosbroek	stil	goed	grove den	duif	1x ruiveer HP	ree gezien
13-5-2025	h12/Jonkerbos Loosbroek	stil	goed	grove den	ekster/kraai	geen	poepjes onder het nest
2-6-2025	h12/Jonkerbos Loosbroek	3 jongen gezien	goed	grove den	veel	2 ruiveren	
26-6-2025	h12/Jonkerbos Loosbroek	3 gehoord/gezien	goed	grove den	veel	geen	nacontrole
11-3-2025	h20/Rauwe Heide Nistelrode	paringsroep	goed	grove den	geen	geen	dassen zijn actief
16-4-2025	h20/Rauwe Heide Nistelrode	stil	goed	grove den	houtduif	2 ruiveren HP	een groot gat in de vleugell
30-4-2025	h20/Rauwe Heide Nistelrode	gehoord	goed	grove den	ekster	1 ruiveer HP	dons ad rand
2-5-2025	h20/Rauwe Heide Nistelrode	stil	goed	grove den	geen	1 ruiveer HP	donsjes
13-5-2025	h20/Rauwe Heide Nistelrode	stil	goed	grove den	duif	geen	donsjes en groene tak
22-5-2025	h20/Rauwe Heide Nistelrode	stil	goed	grove den	geen	geen	twijfel over de poepspetters
2-6-2025	h20/Rauwe Heide Nistelrode	3 jongen gezien	goed	grove den	duif/ekster	2 ruiveren HP	camera
26-6-2025	h20/Rauwe Heide Nistelrode	2 jongen gezien	goed	grove den	veel	ruiveren	nacontrole
11-3-2025	h3/Zweefvliegvlend Nistelrode	gezien	nest opgehoogd	lariks	geen	geen	veel zangvogeltjes in lariksen
31-3-2025	h3/Zweefvliegvlend Nistelrode	stil	goed	lariks	duif	geen	nest sperwer ook prima hier
16-4-2025	h3/Zweefvliegvlend Nistelrode	gehoord	goed	lariks	geen	geen	buizerd nest oke
30-4-2025	h3/Zweefvliegvlend Nistelrode	stil	goed	lariks	geen	ruiveer HP !!!	donsje ad nestrاند
13-5-2025	h3/Zweefvliegvlend Nistelrode	stil	goed	lariks	geen	geen	donsje ad nestrاند
21-5-2025	h3/Zweefvliegvlend Nistelrode	stil	goed	lariks	geen	geen	poepjes onder het nest
2-6-2025	h3/Zweefvliegvlend Nistelrode	1 jong gezien	goed	lariks	geen	ruiveer HP !!!	camera
26-6-2025	h3/Zweefvliegvlend Nistelrode	leeg nest	goed	lariks	geen	geen	na controle
11-3-2025	h0/Wolvenbos Loosbroek	gehoord	achterste	grove den	gbs,duif	geen	6 reeen
31-3-2025	h0/Wolvenbos Loosbroek	stil	goed	grove den	geen	geen	DROOG!! jager gesproken
28-4-2025	h0/Wolvenbos Loosbroek	gezien/gehoord	goed	grove den	duif	geen	moelijk ruiveren vinden hier
14-5-2026	h0/Wolvenbos Loosbroek	stil	goed	grove den	geen	ruiveer HP	poepjes onder het nest
2-6-2025	h0/Wolvenbos Loosbroek	3 jongen gezien	goed	grove den	duif/ekster	ruiveer HP	camera
26-6-2025	h0/Wolvenbos Loosbroek	gehoord	goed	grove den	duif	geen	nacontrole
11-3-2025	h08 terrein Brabantwater Loosbroek	gehoord	goed	berk	geen	geen	jong vorig jaar dood bij nest
31-3-2025	h08 terrein Brabantwater Loosbroek	stil	goed	berk	geen	geen	nog terug
16-4-2025	h08 terrein Brabantwater Loosbroek	stil	goed	berk	geen	geen	buizerd vliegt bij het nest+ ree
28-4-2025	h08 terrein Brabantwater Loosbroek	stil	goed	berk	geen	geen	alle bosjes afgezocht
14-5-2025	h08 terrein Brabantwater Loosbroek	verlaten	goed	berk	geen	geen	territorium verlaten of mislukt
28-6-2025	h08 terrein Brabantwater Loosbroek	3 jongen gezien	goed	berk	duif/ekster	geen	nu pas gevonden
11-3-2025	h5/Klotbeek Dinther	vrouw bij nest	voorst nest	grove den	geen	geen	
31-3-2025	h5/Klotbeek Dinther	bedelroep	voorst nest	grove den	eend+ HD	geen	
16-4-2025	h5/Klotbeek Dinther	stil	dons a/d rand	grove den	zw specht	ruiveren HP+Ap	erg droog
30-4-2025	h5/Klotbeek Dinther	stil	dons a/d rand	grove den	duif	2 ruiveren HP	droge rabatsloot
13-5-2026	h5/Klotbeek Dinther	man gezien	dons a/d rand	grove den	geen	geen	man vliegt van het nest
22-5-2026	h5/Klotbeek Dinther	stil	dons a/d rand	grove den	ekster	geen	poepjes onder het nest
2-6-2025	h5/Klotbeek Dinther	2 jongen	dons a/d rand	grove den	duif/ekster	2 ruiveren HP	camera
26-6-2025	h5/Klotbeek Dinther	uitgevlogen	dons a/d rand	grove den	duif	ruiveren HP+Ap	nacontrole
11-3-2025	h13/Wildhorst Dinther	stil	achterste nest	grove den	duif	geen	droog
31-3-2025	h13/Wildhorst Dinther	bedelroep	achterste nest	grove den	eend,duif	geen	man aanwezig
16-4-2025	h13/Wildhorst Dinther	stil	achterste nest	grove den	kip,houtduif	3 ruiveren HP	3 reeen, zw.specht roepend
30-4-2025	h13/Wildhorst Dinther	stil	achterste nest	grove den	zw.kraai,ekster	3 ruiveer AP	2/3 KJ ?
14-5-2026	h13/Wildhorst Dinther	stil	achterste nest	grove den	houtsnip,duif	geen	twee duivenringsen
21-5-2026	h13/Wildhorst Dinther	vrouw op het nest	achterste nest	grove den	duif	geen	poepjes onder het nest
2-6-2025	h13/Wildhorst Dinther	3 jongen	achterste nest	grove den	veel	ruiveer	camera
26-6-2025	h13/Wildhorst Dinther	3 gehoord	achterste nest	grove den	veel	geen	na controle
11-3-2025	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	gehoord	nieuw nest	grove den	houtduif	geen	waar gaan ze hun nest maken
31-3-2025	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	gehoord	achterste nest	grove den	geen	geen	weer naar achter nest 2024
30-4-2025	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	stil	dons a/d rand	grove den	2 pluk duif	geen	raven verdwenen
14-5-2025	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	stil	dons a/d rand	grove den	geen	ruiveer	poepjes onder het nest
2-6-2025	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	3 jongen	dons a/d rand	grove den	duif	geen	camera
26-6-2025	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	leeg nest	dons a/d rand	grove den	ekster	geen	na controle
31-3-2025	h25 Hooge Vossel/Hondesport Heesch	stil	goed	douglasspar	duif	geen	informatie via Ank
9-4-2025	h25 Hooge Vossel/Hondesport Heesch	stil	nieuw nest	douglasspar	2x duif	ruiveer AP	nieuw nest andere kant vd weg
21-4-2025	h25 Hooge Vossel/Hondesport Heesch	vliegt vh nest	goed	douglasspar	duif	2x ruiveer HP	man roept
6-5-2026	h25 Hooge Vossel/Hondesport Heesch	gezien vrouw	geen dons	douglasspar	duif	2 ruiveren	gezien
13-5-2026	h25 Hooge Vossel/Hondesport Heesch	stil	goed	douglasspar	geen	geen	geen poepjes
21-5-2026	h25 Hooge Vossel/Hondesport Heesch	stil	g	douglasspar	geen	geen	geen poepjes
29-3-2025	h21/ Hooge Vossel P plaats Heesch	stil	goed	grove den	geen	geen	info Ank
4-4-2025	h21/ Hooge Vossel P plaats Heesch	man gezien	goed	grove den	geen	duif	info Ank
30-4-2025	h21/ Hooge Vossel P plaats Heesch	stil	goed	grove den	geen	geen	nest langs de weg golfbaan
13-5-2026	h21/ Hooge Vossel P plaats Heesch	stil	goed	grove den	geen	geen	territorium verlaten
11-3-2025	h11/ de Berkt Heesch	stil	goed	linde	geen	geen	speenkruid bloeit
31-3-2025	h11/ de Berkt Heesch	vrouw gezien	goed	linde	geen	geen	krijtspoor
21-4-2025	h11/ de Berkt Heesch	stil	goed	linde	geen	geen	geen activiteit
28-4-2025	h11/ de Berkt Heesch	stil	goed	linde	geen	geen	geen activiteit
13-5-2026	h11/ de Berkt Heesch	stil	goed	linde	geen	geen	territorium verlaten of mislukt

Roofvogel inventarisatie Oss, Herperduin en Maashorst Noord 2025					april/mei		
bezoek datum	nest locatie	aanwezig	kwaliteit nest	soortboom	plukrest	ruiveer	bijzonder
Haviken							
22-4-2025	HH10, de Stelt Oss	vrouw staat op het nest	goed	douglaspar	duif 2x	geen	geen
6-5-2025	HH10, de Stelt Oss	stil	goed	douglaspar	geen	geen	donsjes
21-5-2025	HH10, de Stelt Oss	kekkerend	goed	douglaspar	geen	geen	poepjes onder het nest
22-4-2025	HH14 Geffense bosjes Oss	stil	?	grove den	duif	geen	geen activiteit
5-5-2025	HH14 Geffense bosjes Oss	territorium verlaten?	?	grove den	geen	geen	het gehele gebied doorlopen
29-4-2025	HH1, het Putje Oss	stil	goed	grove den	geen	geen	onduidelijk welk nest
6-5-2025	HH1, het Putje Oss	verderop havik gezien	goed	grove den	geen	geen	onduidelijk welk nest
10-5-2025	HH1, het Putje Oss	territorium verlaten?	goed	grove den	geen	geen	het gehele gebied doorlopen
22-4-2025	HH13, fietsbrug Rijvennen Herperduin	stil	opgehoogd	grove den	geen	geen	geen activiteit
6-5-2025	HH13, fietsbrug Rijvennen Herperduin	mislukt	?	grove den	geen	geen	het gehele gebied doorlopen
15-5-2025	HH13, fietsbrug Rijvennen Herperduin	mislukt	leeg	grove den	geen	geen	met camera okeken
22-4-2025	HH2 Koepelweg Herperduin	stil	goed	lariks	geen	geen	geen activiteit
6-5-2025	HH2 Koepelweg Herperduin	stil	goed	lariks	geen	geen	geen activiteit
15-5-2025	HH2 Koepelweg Herperduin	mislukt	leeg	lariks	geen	geen	territorium verlaten
22-4-2025	HH05, Rijvennen hondensport Herperduin	stil	goed	grove den	geen	geen	geen bijzonderheden
6-5-2025	HH05, Rijvennen hondensport Herperduin	stil	goed	grove den	geen	geen	territorium verlaten
22-4-2025	HH4, Snippenjacht Herperduin	stil	goed	lariks	geen	geen	geen activiteit
6-5-2025	HH4, Snippenjacht Herperduin	stil	goed	lariks	ruiveer HP	geen	donsje aan de rand
21-5-2025	HH4, Snippenjacht Herperduin	stil	goed	lariks	geen	geen	meer donsjes geen poepjes!
30-4-2025	HH15, Pan&Zo Herperduin	gezien	geen eieren	douglaspar	eekhoorn	geen	geen eieren maar wel broeden
21-5-2025	HH15, Pan&Zo Herperduin	alletwee	geen eieren	douglaspar	duif 2x	geen	geen eieren maar wel broeden
23-4-2025	HH9, Maashorst Noordoosten	stil	goed	lariks	geen	geen	
6-5-2025	HH9, Maashorst Noordoosten	mannetje gehoord	goed	lariks	geen	geen	onduidelijk geen dons
21-5-2025	HH9, Maashorst Noordoosten	pluk op oudnest	goed	lariks	konijn	geen	mislukt
6-5-2025	HH8, Munsche Heide Z-O Maashorst-N	stil	goed	lariks	geen	geen	geen activiteitn
21-5-2025	HH8, Munsche Heide Z-O Maashorst-N	buizerd	goed	lariks	konijn	geen	lijkt erop dat buizerd er nu zit
21-5-2025	HH8, Munsche Heide Z-O Maashorst-N	havik mislukt	goed	lariks	geen	geen	havik mislukt